

**UCHWAŁA NR XXIII/192/16
RADY GMINY ALEKSANDRÓW KUJAWSKI**

z dnia 25 października 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Gminy Aleksandrów Kujawski z Organizacjami
Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017**

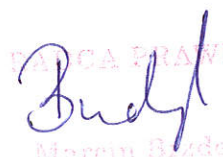
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.¹⁾) oraz art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.²⁾) Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Współpracy Gminy Aleksandrów Kujawski z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Aleksandrów Kujawski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

mgr Waldemar Bartosz

BIURO PRAWNY

Marcin Szudek

¹⁾Zmiana wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579

²⁾Zmiana wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 395

UZASADNIENIE

Organizacje pozarządowe są ważnym partnerem dla samorządu, ponieważ podejmując różne inicjatywy działają na rzecz dobra społeczności lokalnej. Współpraca organizacji pozarządowych z samorządem terytorialnym stwarza szansę na lepsze zorganizowanie wspólnego celu: poprawy jakości życia mieszkańców naszej gminy. Ujęcie form tej współpracy w ramach "Programu Współpracy Gminy Aleksandrów Kujawski z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.) na rok 2017" wynika z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przy opracowaniu programu wykorzystano doświadczenia wpływające z realizacji analogicznych programów w latach poprzednich.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

mgr Waldemar Bartosz

Załącznik do Uchwały Nr XXIII/192/16
Rady Gminy Aleksandrów Kujawski
z dnia 25 października 2016 r.

GMINA
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI

**Program Współpracy
Gminy Aleksandrów Kujawski
z Organizacjami Pozarządowymi oraz
podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy
z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku
publicznego i o wolontariacie
(t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.);
na rok 2017**

Aleksandrów Kujawski
Październik 2016

SPIS TREŚCI

Rozdział I.	
Wstęp	3
Rozdział II.	
Postanowienia ogólne	4
Rozdział III.	
Cele główne i cele szczegółowe Programu	5
Rozdział IV.	
Zasady współpracy	6
Rozdział V.	
Zakres przedmiotowy programu	8
Rozdział VI.	
Formy współpracy	8
Rozdział VII.	
Priorytetowe zadania publiczne	10
Rozdział VIII.	
Sposób realizacji programu.	14
Rozdział IX.	
Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert	14
Rozdział X.	
Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji	18
Rozdział XI.	
Podmioty współpracy Programu	18
Rozdział XII.	
Finansowanie Programu	19
Rozdział XIII.	
Okres realizacji Programu	20
Rozdział XIV.	
Sposób oceny realizacji programu	20
Rozdział XV.	
Współpraca w pozyskiwaniu środków	21
Rozdział XVI.	
Postanowienia końcowe	22

ROZDZIAŁ I.

WSTĘP

W myśl ustawy o samorządzie gminnym, gmina jest powstałą z mocy prawa, wyodrębnioną wspólnotą lokalnego społeczeństwa powołaną do samodzielnego wykonywania zadań publicznych. Partnerem samorządu gminy w realizacji jej ustawowych zadań są organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego stanowiące trzeci sektor, obok publicznego i prywatnego, działający na rzecz dobra publicznego. Potencjał w nich tkwiący powinien być właściwie wykorzystany i pomnażany.

Współpraca Gminy Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.) służy umacnianiu uprawnień mieszkańców gminy w procesie tworzenia więzi społecznych, odpowiedzialności za swoje otoczenie oraz zaspokajaniu potrzeb różnych grup społeczności lokalnej. Lokalne inicjatywy obywatelskie mają ogromne znaczenie w kwestii rozwiązywania problemów określonych grup społecznych, zaspokajania różnorodnych potrzeb, aspiracji i oczekiwań.

Aktywna działalność organizacji pozarządowych i prowadzących działalność pożytku publicznego jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, elementem spajającym i aktywizującym działalność lokalną. Podmioty te są inkubatorem dla osób podejmujących aktywność na rzecz małych społeczności, miejscem kształcenia liderów. Dla wspomnianych podmiotów istotne znaczenie odgrywa zarówno wymiana doświadczeń jak również ich współpraca z samorządem gminnym.

Niniejszy program jest dokumentem strategicznym, wyznacza politykę Gminy Wiejskiej Aleksandrów Kujawski wobec organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Porządkuje ważną przestrzeń obywatelskiej aktywności, a zarazem stanowi istotny fragment realizacji podstawowych zadań gminy. Corocznie w budżecie gminy są wyodrębnione środki na zadania realizowane wspólnie z organizacjami pozarządowymi, preferencje dla poszczególnych zadań oraz zasady i formy współpracy określa niniejszy Program.

Władze gminy podejmować będą we współpracy z organizacjami pozarządowymi działania służące głównie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Aleksandrów Kujawski. Program ma służyć budowaniu partnerstwa między organizacjami pozarządowymi i samorządem gminnym, zwiększeniu wpływu mieszkańców na kreowanie polityki

społecznej w Gminie i poprawianie jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych.

ROZDZIAŁ II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ilekroć w niniejszym programie jest mowa o:
  - 1) **ustawie** – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.)
  - 2) **programie** – należy przez to rozumieć „Program Współpracy Gminy Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017;
  - 3) **gminie** – rozumie się Gminę Wiejską Aleksandrów Kujawski;
  - 4) **podmiotach programu** – rozumie się organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.);
  - 5) **innych podmiotach** - rozumie się przez to podmiot w myśl art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.);
  - 6) **zadaniu publicznym** – należy przez to rozumieć zadanie określone w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.);
  - 7) **organizacji pozarządowej** - rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.);
  - 8) **zadaniach gminy** - należy przez to rozumieć zadania publiczne, należące do zakresu działania gminy, wg ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)
  - 9) **otwartym konkursie ofert** – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

- 10) **tryb uproszczony** – zlecenie realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert organizacją pozarządowym i innym podmiotom w trybie określonym art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.);
  - 11) **komisji konkursowej** – rozumie się przez to komisje konkursowe ds. opiniowania ofert na realizację zadań publicznych;
  - 12) **dotacji** – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.);
  - 13) **lokalnej inicjatywie obywatelskiej** – rozumie się przez to złożenie przez mieszkańców Gminy Aleksandrów Kujawski, bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji lub podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.) wniosku o realizację zadania publicznego zgodnie z art. 19b-19h powyższej ustawy.
2. Program powstał przy udziale organizacji pozarządowych i innych podmiotów w sposób zgodny z uchwałą Nr III/18/10 Rady Gminy Aleksandrów Kujawski z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
  3. Program obejmuje współpracę gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz Gminy Wiejskiej Aleksandrów Kujawski w zakresie zadań publicznych realizowanych **w 2017 roku**.
  4. Program określa cele, formy, zasady i priorytetowe obszary współpracy Gminy Wiejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, a także podmioty odpowiedzialne za realizację programu oraz sposoby oceny jego wykonania.

ROZDZIAŁ III. CELE GŁÓWNE I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

§ 2

1. Celem uchwalenia Programu jest efektywne wykorzystanie społecznej aktywności, służącej pełniejszemu zaspokajaniu potrzeb mieszkańców gminy. Zasadniczym celem jest budowanie partnerstwa między samorządem i podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego oraz umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie i wspólnotę lokalną.

2. Do celów szczegółowych zaliczamy:

- 1) umocnienie lokalnych działań poprzez stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych,
- 2) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w Gminie,
- 3) poprawa jakości życia, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- 4) integracja podmiotów, których sferą działania są zadania wymienione w art. 4 ustawy,
- 5) udział zainteresowanych podmiotów przy tworzeniu programu współpracy,
- 6) otwarcie na innowacyjność, konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych, które obecnie prowadzone są przez samorząd,
- 7) zabezpieczenie środków finansowych na dofinansowanie zadań publicznych,
- 8) określenie priorytetowych zadań publicznych,
- 9) tworzenie warunków do budowania współpracy między samorządem i organizacjami pozarządowymi,
- 10) aktywizacja społeczności lokalnej na poziomie sołectw i Gminy,
- 11) promocja organizacji pozarządowych i wzmacnianie ich potencjału instytucjonalnego.

ROZDZIAŁ IV. ZASADY WSPÓŁPRACY

§ 3

1. Współpraca Gminy Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego opierać się będzie na podstawie przepisu art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.), który określa zasady regulujące współpracę w procesie realizacji zadań publicznych.
  - 1) **Zasadę partnerstwa** – czyli dobrowolną współpracą równorzędnych dla siebie podmiotów w rozwiązywaniu wspólnie zdefiniowanych problemów i osiągnięciu razem wytyczonych celów. Podmioty programu będą mogły uczestniczyć w ustalaniu zadań publicznych wykonywanych przez samorząd oraz w sposobie wykonywania tych zadań. Zasada gwarantuje uczestnictwo podmiotów programu w rozeznawaniu i definiowaniu problemów mieszkańców Gminy oraz wpływania na zakres współpracy.

- 2) **Zasadę pomocniczości** – oznacza, że Gmina powierza podmiotom programu realizację zadań własnych, a podmioty programu zapewniają ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy.
- 3) **Zasadę suwerenności** – posiadanie przez partnerów współpracy zdolności do bycia podmiotem prawa i obowiązków poprzez niezależne wykonywanie swoich zadań oraz swobodę w przekazywaniu tych kompetencji innym podmiotom. Zasada suwerenności stron oznacza, iż współpracujące strony samodzielnie i w sposób niezależny podejmują działania w zakresie współpracy.
- 4) **Zasadę efektywności** – wspólne dążenie do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów realizacji zadań publicznych. Samorząd współpracując z podmiotami programu zmierzał będzie do efektywnej realizacji zadań na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców Gminy.
- 5) **Zasada uczciwej konkurencji** – równy dostęp do informacji w zakresie wykonywanych działań zarówno przez podmioty publiczne jak i niepubliczne oraz stosowanie tych samych kryteriów przy dokonywaniu oceny tych działań i podejmowaniu decyzji odnośnie ich finansowania. Zasada ta oznacza konkurencję zgodną z uczciwymi zwyczajami i prawem w dziedzinie współpracy w zakresie określonym Ustawą.
- 6) **Zasada jawności** – wszystkie możliwości współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi powinny być powszechnie znane i dostępne, a stosowane procedury jasne i zrozumiałe. Samorząd udostępnia organizacjom pozarządowym podstawowe dane o zamiarach, celach i efektach współpracy oraz o jej kosztach. Zasada jawności urzeczywistniana jest poprzez udostępnianie przez Gminę współpracującym z nią podmiotom programu informacji o celach, kosztach i efektach współpracy, a także środkach finansowych zaplanowanych w budżecie Gminy na współpracę z podmiotami programu oraz kryteriach i sposobie oceny projektów. Zasada jawności obliguje podmioty programu do udostępniania Gminie danych dotyczących struktury organizacyjnej, sposobu funkcjonowania, prowadzenia przez nie działalności statutowej oraz sytuacji finansowej.

§ 4

1. Stosowanie powyższych zasad przez podmioty programu jest gwarantem jakości współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
2. Przedmiotowy zakres współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami określa art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

(Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.)

ROZDZIAŁ V. ZAKRES PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

§ 5

1. Przedmiot współpracy stanowią głównie zadania określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.), dotyczące zadań własnych gminy, a w szczególności rozwoju demokracji lokalnej, wykorzystania możliwości partnerskiej współpracy z organizacjami pozarządowymi, przy spełnionych następujących warunkach:
  - 1) realizacja planowanego przedsięwzięcia przyniesie korzyść mieszkańcom,
  - 2) obie strony wyrażają wolę współpracy,
  - 3) przedsięwzięcie spełnia warunek bezstronności politycznej.
2. Zakres zadań publicznych zaliczanych do sfery pożytku publicznego do realizacji we współpracy z adresatami programu obejmuje oprócz zadań wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.)
3. Gmina współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność statutową w dziedzinach obejmujących przedmiotowy zakres współpracy.

ROZDZIAŁ VI. FORMY WSPÓŁPRACY

§ 6

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy.

1. Współpraca o charakterze finansowym odbywa się w następujących formach:
  - 1) zlecenia realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami określonymi w art. 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.);

- 2) zlecenia realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert (tzw. tryb uproszczony), zgodnie z przepisami określonymi w art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.);
2. Formy współpracy pozafinansowej:
  - 1) o charakterze informacyjnym;
    - a) udzielanie informacji o istnieniu innych źródeł finansowania, zwłaszcza pochodzących z sektora prywatnego, funduszy celowych i prywatnych fundacji,
    - b) prowadzenie i aktualizacja wykazu organizacji pozarządowych i innych podmiotów na stronach internetowych Urzędu,
    - c) zorganizowanie w 2016 r. konsultacji samorządu z organizacjami pozarządowymi projektu programu współpracy na kolejny rok oraz ocena funkcjonowania programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w roku poprzednim oraz zorganizowanie spotkania w październiku 2016 r., którego tematem będzie przedstawienie planowanych działań w 2017 r. oraz propozycji otwartych konkursów ofert na 2017 r.
    - d) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności poprzez publikację ważnych informacji na stronach internetowych gminy Aleksandrów Kujawski, tablicach ogłoszeń,
    - e) konsultacje z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji zgodnie z odrębną uchwałą Rady Gminy Aleksandrów Kujawski, określającą zasady konsultacji
    - f) inne formy wsparcia, np. otwarte spotkania pomiędzy organizacjami a przedstawicielami samorządu, udostępnianie lokali gminnych, użyczanie sprzętu, lokalu,
    - g) zawieranie umów partnerskich z organizacjami w celu wspólnej realizacji projektów finansowanych ze środków pozabudżetowych z uwzględnieniem trybu wyboru partnera, o którym mowa w art. 28a ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 383 ze zm.)
  - 2) o charakterze promocyjnym;
    - a) udzielanie rekomendacji organizacjom współpracującym z Gminą, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł,
  - 3) o charakterze organizacyjnym;

- a) udostępnianie obiektów gminnych do realizacji zadań publicznych,
- b) skierowanie w miarę możliwości pracowników zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych do pracy w organizacjach pozarządowych i innych podmiotach realizujących zadania z zakresu pożytku publicznego,
- c) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym oraz organizowanie ich pracy (rada sportu),
- d) realizację wspólnych projektów i inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej, szczególnie z zakresu kultury, turystyki, sportu, rekreacji, podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej oraz pomocy społecznej,
- 4) pomoc techniczna;
  - a) pomoc w miarę możliwości w organizacji środków transportu do przewozu osób i materiałów, związanych z wykonywaniem zadań publicznych, wspólnych projektów i inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej w ramach działalności statutowej,
  - b) udostępnienie, w miarę możliwości, pomieszczeń lub użyczenie sprzętu teleinformatycznego służących do realizacji zadań statutowych,
  - c) przekazywanie podmiotom programu zamortyzowanych środków trwałych, sprzętu i wyposażenia.

ROZDZIAŁ VII. PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

§ 8

1. Ustala się następujące zadania priorytetowe, które mogą być zlecane do realizacji organizacjom prowadzącym działalność statutową w danej dziedzinie:
  - 1) zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób**, mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wyrównywanie szans, realizowane w szczególności poprzez:
    - a) wspieranie działań z zakresu opieki nad osobami przewlekle chorymi,
    - b) wspieranie zajęć rozwojowych dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym,
    - c) wspieranie różnych form pracy kulturalno-oświatowej z dziećmi i młodzieżą,
    - d) wspieranie działań na rzecz rodzin,
  - 2) zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia**, mające na celu zwiększenie

świadomości zdrowotnej społeczeństwa, wytworzenie prawidłowych nawyków zdrowotnych, oraz pokazanie znaczenia wczesnej diagnostyki i skuteczności leczenia, realizowane w szczególności poprzez:

- a) wspieranie realizacji zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia,
- b) organizowanie oraz współorganizowanie konferencji, seminariów, szkoleń dotyczących profilaktyki i promocji zdrowia,
- c) promocję działań organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia,
- d) współpracę w realizacji regionalnych programów zdrowotnych;

3) zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, mające na celu przeciwdziałanie narkomanii, alkoholizmowi i innym uzależnieniom, realizowane w szczególności poprzez:

- a) wspieranie zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi w gminie,
- b) wspieranie zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w gminie,
- c) wspieranie zadań z zakresu aktywizacji środowisk wiejskich w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień;

4) działania na rzecz osób niepełnosprawnych, mające na celu stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i zawodowym, realizowane w szczególności poprzez:

- a) wspieranie dostępu dzieci i młodzieży do wczesnej wielospecjalistycznej interwencji w niepełnosprawność,
- b) współpraca przy realizacji spotkań, konferencji, imprez okolicznościowych, konkursów itp.,
- c) wspieranie działań na rzecz wdrażania nowoczesnych metod diagnozy, terapii i rehabilitacji osób niepełnosprawnych;

5) zadania z zakresu nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, mające na celu rozwój edukacji w gminie w szczególności poprzez:

- a) wspieranie zadań z zakresu edukacji popularyzującej przedmioty matematyczne, fizyczne, astronomiczne, przyrodnicze i techniczne wśród dzieci i młodzieży za pomocą innowacyjnych narzędzi, programów i metod nauczania,
- b) organizację konferencji, seminariów, sesji naukowo-dydaktycznych i innych przedsięwzięć realizowanych;

6) zadania z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej, mające na celu:

- a) wspieranie działań z zakresu aktywizacji, integracji społecznej i inicjatyw mieszkańców,
  - b) prowadzenie wspólnych przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnych, zwłaszcza poprzez działania w obszarze polityki społecznej,
- 7) **zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego**, mające na celu wzbogacanie życia kulturalnego regionu, ułatwianie mieszkańcom dostępu do dóbr kultury i sztuki, rozwijanie i promowanie talentów, podtrzymywanie i wzmacnianie tożsamości i tradycji regionalnej oraz ochronę dziedzictwa kulturowego regionu realizowane w szczególności poprzez:
- a) wspieranie zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
  - b) wspieranie indywidualnej i zbiorowej aktywności kulturalnej i artystycznej poprzez promowanie,
  - c) współorganizację przedsięwzięć związanych z ochroną i wspieraniem twórczości ludowej,
  - d) udzielanie pomocy organizacyjnej, metodycznej i artystycznej organizacjom pozarządowym przez gminne instytucje kultury, dla których organem założycielskim jest samorząd gminy;
- 8) **zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej**, mające na celu promocję aktywności ruchowej, podnoszenie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży oraz osób starszych, promocję gminy w kraju i za granicą oraz aktywizację i integrację mieszkańców regionu poprzez sport, realizowane w szczególności poprzez:
- a) wspieranie realizacji zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
  - b) wspieranie realizacji zadań z zakresu organizacji szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, w tym kadry młodzika,
- 9) **zadania z zakresu turystyki i krajoznawstwa**, mające na celu upowszechnianie krajoznawstwa i turystyki, w tym turystyki kwalifikowanej, jako formy spędzania czasu wolnego połączonego z poznawaniem walorów przyrodniczych i kulturowych regionu, realizowane w szczególności poprzez:
- a) zlecenie realizacji zadań z zakresu upowszechniania krajoznawstwa i turystyki,
  - b) organizację i współorganizację konferencji, targów i innych przedsięwzięć związanych z promocją walorów turystycznych regionu,
- 10) **zadania z zakresu podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej**, mające na celu rozwijanie wiedzy i świadomości historycznej oraz

podtrzymywanie postaw patriotycznych wśród mieszkańców regionu realizowane poprzez:

- a) współdziałanie w zakresie organizacji uroczystości jubileuszowych, rocznic i obchodów świąt państwowych,
- b) organizowanie spotkań przedstawicieli środowisk kombatanckich mających na celu ich integrację,
- c) wspieranie zadań z zakresu działań zmierzających do integracji środowisk kombatanckich koordynacja ich działań;

11) **działania wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnej**, mające na celu wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych w regionie, podnoszenie standardów ich działalności oraz umacnianie pozytywnego wizerunku trzeciego sektora w społecznościach lokalnych, realizowane w szczególności poprzez:

- a) bieżące konsultacje i doradztwo, umożliwiające uzyskanie informacji przez przedstawicieli organizacji pozarządowych lub liderów lokalnych,
- b) doradztwo z zakresu prawa, rachunkowości i innych ważnych dla sektora pozarządowego dziedzin prowadzone przez ekspertów z tych dziedzin,
- c) organizację szkoleń z zakresu współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, mających na celu upowszechnianie partnerskiego modelu realizacji zadań,
- d) prowadzenie podstrony internetowej gminy skierowanej do organizacji pozarządowych www.gmina-aleksandrowkujawski.pl,
- e) aktualizację bazy organizacji pozarządowych gminy,
- f) podejmowanie działań w ramach platformy współpracy pracowników samorządowych wszystkich szczebli samorządu gminy, odpowiedzialnych za współpracę z organizacjami pozarządowymi,
- g) podejmowanie prac nad tworzeniem standardów realizacji zadań publicznych,
- h) promowanie dobrych praktyk,
- i) promowanie idei przekazywania 1% organizacjom pożytku publicznego działającym na terenie gminy,
- j) promowanie i wspieranie procesu tworzenia sieci organizacji pozarządowych w zakresie terytorialnym i branżowym.

ROZDZIAŁ VIII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU.

§ 9

1. Program będzie realizowany w szczególności poprzez:
  - 1) zlecenie realizacji zadań publicznych:
    - a) w ramach otwartych konkursów ofert,
    - b) z pominięciem otwartego konkursu ofert;
  - 2) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji;
  - 3) konsultacje form i metod współpracy samorządu gminy z organizacjami pozarządowymi, w tym organizację spotkań otwartych poświęconych współpracy;
  - 4) organizowanie i współorganizowanie spotkań, konferencji, szkoleń, których uczestnikami są przedstawiciele organizacji pozarządowych i samorządu gminy;
  - 5) udzielanie stałego wsparcia merytorycznego organizacjom pozarządowym przez pracowników Urzędu Gminy;
  - 6) promowanie współpracy międzysektorowej samorządu i organizacji pozarządowych poprzez obejmowanie patronatem Wójta Gminy Aleksandrów Kujawski wybranych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe;
  - 7) promowanie „dobrych praktyk” na portalu skierowanym do organizacji pozarządowych www.gmina-aleksandrowkujawski.pl
  - 8) konsultacje Programu Współpracy Gminy Aleksandrów Kujawski z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017.

ROZDZIAŁ IX.

TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH DO OPINIOWANIA OFERT W OTWARTYCH KONKURSACH OFERT

§ 10.

1. Zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym lub innym podmiotom o których mowa w § 6 ust. 1 pkt. 1 odbywać się będzie na zasadach

- określonych w ustawie w trybie otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia zadania lub można je wykonać efektywniej w inny sposób.
2. Organizacje pozarządowe lub inne podmioty mogą z własnej inicjatywy złożyć gminie ofertę realizacji zadań publicznych.
  3. Gmina rozpatruje w trybie art. 12 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z2016 r. poz. 239 ze zm.) celowość zgłoszonych zadań publicznych, o których mowa w ust. 2 biorąc pod uwagę stopień w jakim wniosek odpowiada priorytetowym zadaniom publicznym, zapewnienie wysokiej jakości wykonania danego zadania, dostępność środków finansowych na jego realizację oraz korzyści wynikające z realizacji tego zadania przez podmioty Programu.
  4. Jeżeli dane zadanie można realizować efektywniej, powierzenie może nastąpić w innym trybie niż udzielenie dotacji w drodze otwartego konkursu ofert, w szczególności poprzez zakup usług na zasadach i w trybie określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.
  5. Zadanie publiczne może być realizowane w ramach inicjatywy lokalnej zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy.

§ 11

1. Wsparcie i powierzenie realizacji zadań publicznych odbywa się w drodze otwartych konkursów ofert.
2. Ogłoszenie o konkursie zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy informacyjnej urzędu, w terminie nie krótszym niż 21 dni od dnia wyznaczonego do składania ofert.
3. Warunkiem przystąpienia do konkursu jest złożenie oferty zgodnej ze wzorem określonym w stosownych przepisach wynikających z ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie.
4. Ofertę należy przygotować wg zasad określonych regulaminem konkursowym, zatwierdzanym przez Wójta.
5. Do oferty należy dołączyć następujące załączniki:
  - 1) Kopia aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, innego rejestru lub ewidencji,
  - 2) aktualny statut,
  - 3) W przypadku wyboru innego sposobu reprezentacji podmiotów składających ofertę wspólną niż wynikający z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego rejestru

— dokument potwierdzający upoważnienie do działania w imieniu oferenta (-ów).

§ 12

1. W celu przeprowadzenia otwartego konkursu ofert Wójt powołuje Komisję Konkursową odrębnym zarządzeniem, ustala jej skład i zasady działania.
2. W skład komisji konkursowej wchodzi każdorazowo:
  - 1) Zastępca Wójta Gminy Aleksandrów Kujawski lub Sekretarz Gminy Aleksandrów Kujawski,
  - 2) dwóch pracowników merytorycznych właściwego wydziału, jednostki organizacyjnej lub innej komórki organizacyjnej Urzędu Gminy,
  - 3) jeden przedstawiciel reprezentujący organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.); z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust 3 biorące udział w konkursie.
3. W pracach komisji mogą również uczestniczyć, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań objętych konkursem.
4. Imienne składy komisji, wraz ze wskazaniem przewodniczącego komisji, określone zostaną w drodze Zarządzenia Wójta Gminy Aleksandrów Kujawski.
5. Członkowie komisji składają oświadczenie o niepodleganiu wyłączeniu, zgodnie z przepisami określonymi w art. 15 ust. 2d i ust. 2f ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.);
6. Prace komisji odbywają się w oparciu o „Regulamin pracy komisji konkursowych do oceny ofert złożonych w otwartych konkursach ofert na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu Gminy Aleksandrów Kujawski przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego” przyjęty przez Wójta Gminy w drodze Rozporządzenia.
7. Przewodniczącym komisji konkursowej jest przedstawiciel organu wykonawczego. W przypadku wyłączenia lub nieobecności członka komisji, posiedzenie odbywa się w zmniejszonym składzie pod warunkiem, że bierze w nim udział co najmniej 3 członków komisji.
8. Komisja konkursowa dokonuje oceny formalnej i merytorycznej złożonych ofert, po zebraniu indywidualnych opinii członków komisji konkursowej wraz z proponowaną

wysokością dotacji i przedstawia propozycje rozstrzygnięcia Wójtowi Gminy, który podejmuje ostateczną decyzję o odrzuceniu lub przyjęciu oferty oraz udzieleniu i wysokości dotacji.

9. Komisja dokumentuje swoją pracę w formie protokołu, który powinien zawierać:
  - a) imiona i nazwiska członków komisji konkursowej,
  - b) liczbę zgłoszonych ofert,
  - c) wskazanie ofert odpowiadających warunkom konkursu,
  - d) wskazanie ofert, które nie odpowiadają warunkom konkursu lub zostały zgłoszone po terminie,
  - e) propozycje rozstrzygnięcia,
  - f) podpisy członków komisji.
10. Do członków komisji biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.);
11. W uzasadnionych przypadkach możliwe będzie sfinansowanie nowych projektów i przedsięwzięć nie zaplanowanych w programie.
12. Ocena projektów odbywa się w sposób jawny, na podstawie kryteriów oceny wniosków zawartych w warunkach konkursowych.
13. Wyniki postępowania konkursowego wraz z uzasadnieniem podjętych decyzji zostaną podane do publicznej wiadomości.
14. Dotacje udzielone na realizację zadań nie mogą być wykorzystane na:
  - 1) realizację działań finansowanych z budżetu gminy Aleksandrów Kujawski z innego tytułu
  - 2) remonty budynków,
  - 3) zadania i zakupy inwestycyjne,
  - 4) działalność polityczną lub religijną,
  - 5) pokrycie deficytu realizowanych wcześniej przedsięwzięć oraz refundację kosztów
  - 6) pokrycie kosztów utrzymania siedziby podmiotu
  - 7) zakup gruntów.

ROZDZIAŁ X.

INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

§ 13

1. W celu uchwalenia programu podjęte zostały następujące działania:
  - 1) Przygotowanie projektu programu przez Wydział Organizacyjny Urzędu Gminy Aleksandrów Kujawski.
  - 2) Podjęcie przez Wójta Gminy decyzji o przeprowadzeniu konsultacji w formie zarządzenia, które określa: przedmiot, formę oraz termin rozpoczęcia i zakończenia konsultacji, a także komórkę merytoryczną Urzędu Gminy odpowiedzialną za przeprowadzenia konsultacji.
  - 3) Przeprowadzenie konsultacji zgodnie z Uchwałą Uchwały Nr III/18/10 Rady Gminy w Aleksandrowie Kujawskim z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
  - 4) Sporządzenie przez pracowników komórki merytorycznej odpowiedzialnej za przeprowadzenie konsultacji protokołu z ich przebiegu.
  - 5) Podjęcie przez Radę Gminy Aleksandrów Kujawski, do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu, uchwały przyjmującej program.

Rozdział XI.

Podmioty współpracy Programu

§ 14

1. Podmiotami współpracy są organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego wymienione w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm.), a w szczególności:
  - 1) stowarzyszenia
  - 2) związki stowarzyszeń (niezrzeszone KGW)
  - 3) związki sportowe
  - 4) fundacje

- 5) uczniowskie kluby sportowe
  - 6) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego
  - 7) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, do innych kościołów i związków wyznaniowych, jeżeli ich cele obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego
2. Partnerami współpracy ze strony gminy Aleksandrów Kujawski są:
- 1) Rada Gminy i jej Komisje – w zakresie uchwalania programu, współpracy z liderami organizacji pozarządowych,
  - 2) Organizacje pozarządowe oraz inne podmioty w okresie realizacji zadania są zobowiązane do zamieszczania w materiałach promocyjnych informacji o udzieleniu wsparcia lub powierzenia zadania przez gminę
  - 3) Wójt Gminy – w zakresie realizacji zadań programu poprzez ogłaszanie otwartych konkursów ofert, przekazywanie środków finansowych w ramach budżetu gminy, podejmowanie decyzji o kierunkach współpracy z organizacjami pozarządowymi, powoływanie komisji konkursowej
  - 4) Wydziały i stanowiska pracy w Urzędzie Gminy – w zakresie bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi, przygotowywanie i publikacja ogłoszeń o otwartych konkursach ofert, organizowanie prac Komisji Konkursowej rozpatrującej oferty na realizację zadań, sporządzanie umów
3. Organizacje mają możliwość przekazywania swoich wniosków, opinii i uwag Wójtowi Gminy Aleksandrów Kujawski.

Rozdział XII. Finansowanie Programu

§ 15

1. Program będzie finansowany ze środków własnych Gminy, a także środków pozyskanych z zewnątrz przez podmioty realizujące program. Wysokość środków przewidzianych na realizację niektórych zadań przez organizacje pozarządowe zostanie określony w uchwale budżetowej Gminy na 2017 rok.

Rozdział XIII. Okres realizacji Programu

§ 16

1. Okres realizacji Programu Współpracy Gminy Aleksandrów Kujawski z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2017 będzie realizowany od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 roku.

Rozdział XIV. Sposób oceny realizacji programu

§ 17

1. Wójt Gminy Aleksandrów Kujawski monitoruje sposób realizacji powierzonych Organizacjom Pozarządowym przez Gminę Aleksandrów Kujawski zadań priorytetowych przy uwzględnieniu kryterium efektywności i skuteczności realizacji założonych celów.
2. Miernikami efektywności Programu są:
  - 1) liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,
  - 2) liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w otwartych konkursach ofert,
  - 3) liczba ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert,
  - 4) liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje w ramach otwartych konkursów ofert,
  - 5) liczba zadań publicznych dofinansowanych w ramach otwartych konkursów ofert,
  - 6) liczba wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
  - 7) liczba zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
  - 8) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych,
  - 9) liczba organizacji, które skorzystały ze szkoleń, doradztwa i innych przedsięwzięć, przyczyniających się do rozwoju trzeciego sektora, oferowanych przez samorząd gminy,
  - 10) liczba przedsięwzięć zrealizowanych we współpracy samorządu gminy z organizacjami pozarządowymi,
  - 11) liczba inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe objętych patronatem Wójta Gminy Aleksandrów Kujawski

- 12) liczba skonsultowanych aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych,
  - 13) liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w konsultacjach aktów normatywnych,
  - 14) liczba organizacji, które skorzystały ze wsparcia finansowego i pozafinansowego w zestawieniu z liczbą organizacji znajdujących się w bazie organizacji pozarządowych gminy,
  - 15) liczba przedsięwzięć zorientowanych na promowanie i wspieranie procesu tworzenia sieci organizacji pozarządowych, którym udzielone zostało wsparcie finansowe i pozafinansowe.
3. Na podstawie mierników zostanie sporządzone sprawozdanie z realizacji programu, w którym będzie zawarta ocena efektywności programu.
  4. Wójt Gminy Aleksandrów Kujawski przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 31 maja 2018 roku sprawozdanie z realizacji Programu za rok 2017. Sprawozdanie zostanie upublicznione na stronie internetowej Urzędu.

Rozdział XV.

Współpraca w pozyskiwaniu środków

§ 18

1. Władze Gminy będą pomagały podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet Gminy źródeł finansowania. Dzięki tej formie współpracy, mogą trafiać do Gminy środki na realizację programów istotnych z punktu widzenia mieszkańców gminy. W roku 2017 wsparcie samorządu dotyczyć będzie szczególnie pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
  - 1) informowanie o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji,
  - 2) opiniowanie wniosków o dotacje ze źródeł zewnętrznych,
  - 3) promowanie ciekawych programów mogących uzyskać środki ze źródeł zewnętrznych
2. Podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, przygotowujące wnioski korzystające ze środków zewnętrznych, będą mogły ubiegać się o dofinansowanie z budżetu gminy wymaganego wkładu własnego o ile przewidziane to jest w uchwale budżetowej na 2017 rok.

Rozdział XVI. Postanowienia końcowe

§ 19

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym programie zastosowanie mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks cywilny, ustawy o finansach publicznych, ustawy prawo zamówieniach publicznych i innych prawach powszechnie obowiązujących.
2. Organizacja Pozarządowa w okresie otrzymywania dotacji oraz korzystania z innej pomocy Gminy Aleksandrów Kujawski jest zobowiązana do podawania informacji o finansowaniu lub innej formie wspierania działalności podmiotu przez Gminę.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

mgr Waldemar Bartczak